

42. szám.

Oktober 17. 1874.

Megjelenik minden **szombatnapon** másfél iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—decz. 8 frt, 6 hóra 4 frt. 3 hóra 2 frt.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárusnál. **Kiadó-hivatal:** Pest, barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 4 hasábos nompareille sor 10 kr.
Hirdetések felvételnek: Az I. nemzetközi hirdetési irodájában **Láng Lipót és társa, Budapestben, FÜRDŐ-UTCZA 1. sz. a.**

XXVI. kötet.

BÖLCS BOLONDSÁGOK.

FIRKÁLTA JÓKAI MÓR.

XVI. Petőfi mint színész.

III.

VÉGE.

Most még azt kell elmondanom, hogy azon idő alatt, a mig Kecskeméten színész volt Petőfi, mik történtek vele írói pályáján?

Kecskeméten is volt önképző társulata a tanuló fiatalságnak (azonkívül műkedvelő társulata, zeneegylete, dalárdája, táncziskolája és tornászata — mind ingyen!) S volt egy irott lapja is: »Calliope.« Ennek a szerkesztője volt Ács Károly, kinek igen szép költői ihlettel irott versei jelentek már meg Bajza Athenaeumában. Ránk névtelen poétákra nézve már akkor Ács Károly tekintély volt, a kit még Petőfi is respectált.

De nem csak verseiért volt Ács Károly tekintély; de jó szívéért is.

Nem hagyhatom feledékenységbe menni, hogy azt a historicus viola szín frakkot azokkal

a sárga gombokkal éppen Ács Károly megrendelésére s jót állására készítette Petőfinek a derék magyar érzelmű Béler, pesti szabómeister: Ács Károly testmértéke szerint; kivel annyira egyforma termete volt, hogy mikor társalgási darabokban jellemszerepeket kellett előadnia, tőle kölcsönözte az öltönydarabokat. Így egyszer valami tudós tanárt kellett játszania, s ahoz Ácsnak sarkig érő téli kabátját kölcsönözte ki. Hideg csikorgó deczemberi este volt, mikor érte jött. Ács Károly unszolta Petőfit, hogy hazáig is öltse fel a meleg kabátot: de ez nem volt rábirható: azt mondta, hogy elég ha a szinpadon rontja, s azzal szépen a köpenyege alá vette s úgy vitte haza, másnap reggel már megjelent nála kérlelhetlen pontossággal s hozta ismét azonmódon szépen összehajtogatva a hóna alatt a hosszú redingotot.

Ács Károly szállásán volt a diák-kaszinos egyuttal tornaterem.

Egy zimankós deczemberi estén éppen azon tanakodtunk Petőfivel, hogyan kellene ezen az olympi nyomoruságon tisztességes uton segíteni? Nem lehetne e valami irodalmi merényletet elkövetni? Teszem föl: kinyomatni egy füzetkét s azzal a kecskeméti ismerősöket megadóztatni. Hozzávaló anyag lett volna elég. Petőfinek voltak versei; nekem is volt egy novellám; a mit rendelkezésére bocsátottam. De hol a nyomda-költség? Itt a bökkenő.

— Nekem van egy eszmém, mondá Petőfi, s felugrott az ágyamról (az volt a közös diván) s szokott rohamléptekkel elvágatott.

Ment egyenesen Ács Károlyhoz.

Ott éppen egy csomó diák birkozott s verte egymást a földhöz. Petőfit is biztatták, hogy vegyen részt benne; de ő nem szokott birközni. Csak Váradí Tónival, a ki engedte magát ütni, ha Petőfinek kedve szottyant hozzá. Vivni is vele tanult együtt Chappontul s olyankor két kézre fogta a kardot, ha másként nem birt vele.) Megvárta míg mind elmennek, akkor elmondta Ács Károlynak, hogy mi járatban van?

— Adjunk ki mi hárman egy zsebkönyvet. Ács, Petőfi, Jókai. Az aztán jó lesz új évi ajándéknak. Megveszi azt Kecskeméten minden ember.

Ács Károly rögtön ráállt a tervre, s nem csak saját költeményeivel ígért hozzájárulni, hanem a mi sokkal nagyobb, és nehezebb része volt a feladatnak, magára vállalta a jó öreg Szilády Károly bácsit, a nyomdászok veteránját rábírní, hogy a zsebkönyvet hitelbe nyomassa ki. (Ács Károlyt nagyon szerette Szilády; ő írta a nyomdája megnyitásának ünnepélyére az üdvözlő verset, chronostichont, melyért Kecskemét nagylelkű honleánya, Szántó Mártonné által arannyal jutalmaztatott.) Meg is ígérte, hogy kinyomatja a zsebkönyvet »post festára.« Tehát a legnehezebb kérdés meg lett oldva.

Petőfi másnap átadta verseit Ács Károlynak, hogy mondja meg mit szól hozzájuk? — s válaszszon közülok.

Ez volt az első és egyetlen kritikus, a kit Petőfi maga kért fel, hogy mondjon véleményét a verseiről.

Mikor Ács Károly végig olvasta a verseket, azt mondta Petőfinek:

— »Kedves barátom; ezek mind oly nemes szellemű, oly szokatlan költői erővel irt művek, hogy az egész világnak tetszeni fognak: — de bezzeg nem Sembera Kalazantziusnak...«

De hát ki légyen megint az a Sembera Kalazantzius?

Azt is elmondom. Ott laktam vele éppen átellenben. Mindennap télen, mint nyáron, láttam őt reggel nyolcz órakor kijönni a piaristák kapujából. Mikor az utolsó lépcsőn lenn volt, ott megállt; gondolkozott; azután visszafordult, megnézni, hogy jól bezárta-e az ajtót odafenn? Télen mint nyáron, volt rajta egy nyolczgallérú köpönyeg; egy sótartó alaku kalap a fején, azt a lekonyított két füle tartotta; a kezében egy nádpálczát viselt, a mire soha sem támaszkodott: mindig ütögetésre mérte azt a levegőben. A száját folyvást úgy összefogta, hogy az orra és az álla majd összeért, s soha semmi köszöntésre nem szólt mást, mint morgott.

Ő volt a kecskeméti c e n s o r.

Nevezetes hivatal!

Még a báli meghívók is az ő kezén mentek keresztül. Egyszer a jogászbáli meghívókra azt nyomattuk, hogy »télhó« 12-ike. Sembera Kalazantzius kikergetett vele bennünket: micsoda az a »télhó?« odavittük neki aztán a Pesten megjelent naptárt s mutattuk benne, hogy ime télhó annyi mint januárius. Ej mit! rivallt fel a hatalmas ur: »télhó, félhó, hoc ego non intelligo, nunquam admittam!«

No hát — ehez kellett elvinni Petőfi verseit, hogy c e n s u r á z z a meg!

»— Tudja ön mit?« szólt Ács Károly; elébb tegyünk a censornal egy próbát. Van nekem egy latin ódám, a mi Szilády bácsinak annyira megtetszett, hogy ki akarja nyomtatni ingyen. Elébb elviszem a censorhoz ezt; s mikor ezáltal jó kedélyre hangoltam (igen szereti, ha valaki latin verseket ír) akkor majd előálljunk neki az ön költeményeivel.«

No iszen szépen jó kedélyre hangolta Ács Károly a censort azzal a latin verssel. Majd megette érte. — Igaz, hogy hazafias költemény volt; de Sembera Kalazantzius abban egyenes felhívást látott a forradalomra; s megszidta a szerzőt latinul irgalmatlanul.

Ez aztán jön nagy busan elmondani a bal esetet Petőfinek s mutatja neki az ódáját a mi ből a censor revolutiót olvasott ki. »Akkor az enyéimben az apocalypsiszt fogja találni!«

»Keressünk ki hát valami olyant a verseim közül, a melyikbe még a censornak is lehetetlen beleakadni« szolt Petőfi szomorú lemondással.

Lehetetlen? Egy censorra nézve nincs lehetetlenség.

»A disznótor-ban« cziműre esett a választás. Már annál csak nincs ártatlanabb vers a világon.

Petőfinek nagy biztatás kellett, hogy elmenjen a censorhoz. Arra is csak úgy vállalkozott, hogy ha Ács Károly is vele megy; mikor aztán a censor lakáig elmentek, akkor azt mondta Ácsnak, hogy csak menjen fel ő maga; majd ő addig ide lenn fogja várni. Hideg szél fujt: Ács Károly rá adta addig a köpenyegét, hogy azalatt meg ne fagyjon idekinn.

Neki ugyis elég meleg volt a censornál!

Sembera Kalazantius ráhagyta magát venni, hogy elolvasta a verset rögtön; mivel, Ács Károly nagyon szépen könyörgött diákul, hogy sietős a dolog! Elolvasta azt s nagyokat buffogott közbe. Teletömte az órrát tubákkal, s meg újra elolvasta és újra morgott. Végre nekiröfönt Ács Károlynak:

»Hát ez quid hoc megint? Hát hogy meri az ur én tölem azt kívánni, hogy én ilyen obscurus(!) dolgot admittálják! Audiát tamen. »Gömböcz lesz fölöttünk a nagy ég; És mi e gömböczben töltelék!« — Tamen hoc est sacrilegium! Az ég nem disznóhurka! És én nem leszek disznóhurkában töltelék! — Non admittitur.

Kikergette a verssel együtt.

Még aztán mégkisértették magát a jó Szilády bácsit ráküldeni a censorra, hogy beszéljen a lelkére; mondja el neki, minő nyomorban él az a szegény költő, a kit egyetlen reményétől foszt meg keményszívűségévé? Az sem használt. Sembera Kalazantius kérlelhetlen maradt.

Mit tehattunk végre is? Voltunk jó pajtások elegen. Nekiültünk; leirtuk Petőfi betiltott költeményeit sok példányban, úgy osztottak ki azok a közönség között.

— Ilyen világ volt a régi jó időkben.

Armin grófhoz

Lásd meg mondtam Angyal Bandi.
Ne menj az alföldre!

Bismarck.

Haszontalan tudnivaló.

== Budán. egy korcsmában megevett valami szegény ember egy frankfurtit és eltört egy poharat. Aztán csak annyi pénze volt, hogy a frankfurtit kifizethette ugyan, de a poharat már nem. A korcsmáros ennél fogva lehozta a vendég jó kabátját s rá adta a maga ócska kabátját. A vendég elment, de nem sokára visszajött egy bugyellárrissal, amelyben száz forint volt. Azt a bugyellárist a korcsmáros ócska kabátjának a zsebében találta s nem szökött meg vele, hanem vissza hozta. Az újságok magukon kívül vannak örömlükben, hogy ime még is akadt egyszer Budapesten becsületes ember.

‡ A vagyonosabb osztályok köréből, állami és egyéb hivatalokból soha sem nyílik alkalmuk hasonló újdonság közlésére.

Felvilágosítás.

Kérdés intéztetvén az »Üstökös« höz, miért szabta Budapest városa az éjszakai sarkutazók tiszteletére rendezett lakoma árát tíz immens forintokra: sietünk kijelenteni, hogy ez korántsem oly nagy összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy azon a lakomán, a 83-ik fok alól nagy költséggel szállított igazi éjszarki glecserekbe lesz hűtve a pezsgő.

Modáchból.

Add uram! Hogy kevesb ember legyen s több foka.

Dr. Kepes.

Fordításban.

Add uram! Hogy kevesb foka legyen s több ember.

Dr. Kepes.

Lonkay — contra Darwin:

»Hogy én majomtól származom, világos hogy mese«!

(Ugy van, mert annak magához képest csak van esze:)

Ex cathedra.

Dr. Kovács Miltiades babérjai nemk engedik aludni Finály Themistoklest A kolozsvári egyetem rectora hadat indít a budapesti egyetem ellen, s bebizonyítja, hogy a jó rector a rectori palástot teszi. A francia tudós tanárok pedig nagy bolondok, hogy lázonganak a kormány ama rendelete ellen, mely szerint ezentúl sárga hajtókós hosszú fekete talárban s bodros hajporos allonge-parókában kénytelenek tartani előadásait, — holott a tudomány tekintélyét és komolyságát csak ez emelné in fine Finaly.

Hivatalos czáfolat.

Azt írta valamelyik ujság, hogy a magyar államvaspályánál 5600 frtnyi sikkasztás történt s a sikkasztó hivatalnok még mindig hivatalában maradt.

Gyalázatos rágalom az egész, semmi sem igaz belőle.

A magyar államvaspályánál a sikkasztás nem 5600 frt, hanem 5665 frt 55 kr. bankjegyekben és 34 frt 4 kr. aranyban volt, az illető hivatalnok pedig nem maradt hivatalában, hanem elmozdított — magasabb hivatalra.

Az északi sark-expeditióhoz.

üdvözlő költemény, írhatta Szász Károly.

Magyar városok legnagyobbika:
Budapest, zúg, bűg, mint bölömbika.
Földig hajól a büszke tengeri: *)
A hozsanna oly szörnyű, tengeri,
Midőn felétek, a kiket hozott
Vasut, kiáltja: az isten hozott!
Szentelt örömmek árja lelkesit,
— De hát ki is ne volna lelkes itt? —

Világraszoló expeditorok!

Harsány éljen«-ben zeng minden torok.
Hegy, völgy kívánja százszor üdvötek.
Hozzá, csekély én! dalmagot vetek,
Melynek csapongó, zöngedelmes árja,
— Miként a bőrt a suszter tüje, árja, —
Áthatja a világot, hosszban, szélben,
El nem némulva zajban, zúgó szélben.

Mert a mihez nem földi erő kell:
Elértétek azt földi erővel.

*) Kukoriczát tessenek érteni.

Hol a zimankó, szűrő fagy terem,
Hol enyhet nem nyújt zordoa fagyterem;
Hol a lélekzet alkot jégcsapot:
Erőtök fényes diadalt csapott.
Hol a rozsmár és főka vad sereg,
Zsákmányra lesve üld, fõrog-sereg,
Hol vad csatákat víva bösz elem:
Babért szerzett a férfi küzdelem.

De félre rozsmár, zizme, zuzma, zom!
Zendülő szóra, zajra szomjazom.
Vigasztelten örüljétek-jatok
Hogy boldogan eljöttetek-tatok
Hozzánk, kik üdvöt esdve, kérve rátok
— Mert, ki üdvöt nem kér rátok: átok —
Kiáltjuk: kedvünk lévén bennetek,
Hozott az isten hozzánk bennetek'!

A Bismarck-Armin-affaire alkalmából

Azt hittük eddig, hogy az a közmondás:
»nem jó nagy urakkal egy tálból cseresznyét enni,«
csak a kis, vagy az éppen nem uraknak szól.

Most látjuk, hogy ha két nagy ur eszik is
cseresznyét egy tálból, — mind a kellő bele be-
tegzsik.

Az egyetemes posta egylet határzataiból.

EZENTUL csak oly levélhordók vétetnek föl, kik
nek kezük nincs, hogy így levelet ne birjanak el-
sikkasztani.

A pénzes levelek tartalmaért, csak akkor vállal fe-
lelősséget a posta hivatal, ha azoknak boritéka Wer-
theim lakattal van ellátva.

Minden levél boritékjára, nem csak annak neve és
lakása teendő ki, kihez a levél intézve van, hanem a
czimzettnek vallása, kora, hü arczeleirása is oda irandó,
hogy így a levélhordó által könnyebben feltalálható le-
gyen. Fotográfiaival ellátott couverték előnyben része-
sülnek.

Miután most nők is vannak alkalmazva mint hi-
vatalnokok, ennek következtében, ezentúl minden sze-
relmes levél előttük felolvasandó, hogy így kíváncsisá-
guknak elég legyen téve.

Irodalmi és művészeti hírek.

— A »Fővárosi Lapok« azon panaszkodik, hogy oly ritkán adják a »Pajtáskodást.« Hisz éppen az a baj, hogy mindig adják.

*
:

Richter János megnősül. Elveszi a bájos Szitányi kisasszonyt. A derék karnagy most fogja bemutatni igazán, hogy nagymestere a harmoniának.

*

Pulszky Ferencz megírja memoirjait. Mint a Pesti Naplóban olvassuk, az emlékiratok Ferencz császár születésénél kezdődnek s 1900-nál végződnek. — Gyulai Pál e hirre megbocsátott a »Jövő század regényének.«

*

Mért van Greguss Ágostnak olyan nagy Ádám-csutkája? — Torkán akadt — Petőfi.

*
:

A »Traviatából.« Ellinger Alfréd *(énekel)*.

Rétes mer édes

Rétes mer édes álló!

Pakolasziba

Vad gége üt.

(Hiába reparálja a sugó, hogy »Rejtelmes édes álom, pokol a szívnek, vagy égi üdv.«)

*

Renz circusa eltávozott hazánk fővárosából, elvén magával százezer forintot Hamburgba. — Liszt és Wágner nagyszerű hangversenyt készülnek rendezni Budapesten a bayreuthi színház javára.

*

Hogy pedig minálánk mennyire virágzik a színművészet, legjobban bizonyítja az, hogy egy hét alatt két színház birt megbukni Budapesten. Annak deglik, akinek van.

*

Az »Athenaeum« irodalmi részvényvállalat nagy beöthy-prédikációban híreszteli, hogy az »Otthon«-nál nincsenek egészen otthon. Akkor lennének otthon, ha nem lennének.

*
:

Dejazet kisasszony, az örök ifju agg komikai színésznő javára kátszázezer frankot gyűjtött össze a francia közönség. Szathmárynének jubilauma alkalmára egy koszoru van kilátásba helyezve pályatársai részéről.

*
:

Azt írja Gyulai, hogy a mostani Petőfi-kultusz »vak lárma«. Még ez is jobb a lármas vakságnál.

Az éjszaki sarkexpeditió tiszteletére, »Nordpol-marsch«-ot csinált egy katonai karmester. Könnyebb is azt a Nordpol-marschot kottára megcsinálni, mint in natura volt.

*

A »kávéforrás« figyelmezteti a nemzetet arra a veszedelemre, mely a magyar irodalmat és művészetet a tót nemzetiség részéről fenyegeti. Egy rövid decennium alatt Tóth Kálmán, Tóth Endre, Tóth József (az elhunyt színész), Tóth Józsefné, Tóth Vilmos, (a zengő exminister), Tóth Ágoston, Könyves Tóth Mihály, Könyves Tóth Kálmán, Tóth Ede — sok a tótból. (Hát Mikos Tóth Kálmán és Tóti Dorka!)

*

A memoire-irodalom virágzani kezd. Ifj. Abrány Kornél már ki is adta a »Dicsőség bolondját.«

*

Arra a nevezetes orgonára, melyet egy velencei muzeumban megtaláltak, kiderült, hogy az éppen annyi joggal modható Mátyás király orgonájának, mint akár a szent Dávid hegedűjének.

A hol az ember kezdődik.

Még is csak czudar a világ! Bűnösnek talál, mert ott végeztük, a hol kezd eni erényünknek mondta volna.

*Báró Imhoff,
Báró Szenvey Lujza,
Báró Kovács Sarolta,
Báró Kamnér.*

Képviselői beszámoló beszéd.

— A milyen sok van. —

Választó. Hát aztán nagyságos uram, ha meg nem sérteném, esmér-e kelmed azt a Guczyt?

Képviseli. Kit mond ken?

Választó. Hát Guczyt, aki minden financznak parancsol, aztán olyan okos embernek mondják.

Kép v. Ghyczyt? Hirbül ismerem, de még nem láttam. Nagyon ritkán jár országgyűlésre.

V. Hát kit esmér mán? Es mér-e Duna Kálmányt?

Kép v. Már hogy Tisza Kálmánt? Nem biz én sosincs ott az országgyűlésen.

V. De azt a Diák Ferenczet csak ismeri kelmed?

K. Ugyan hagyjon kend békét. Csak nem ismerhet meg az ember mindenkit olyan rövid idő alatt!

OKTOBER végén.

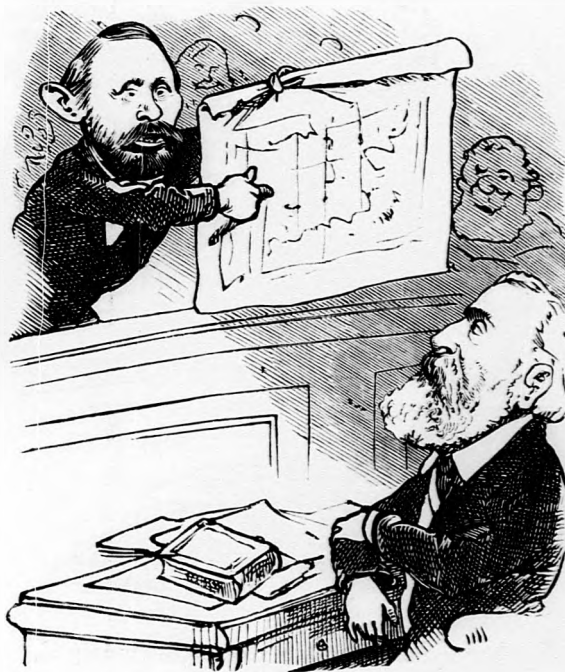
Hohó, tisztelt asszonyság, — eltetszik már menni? Hát a képviselő urak napidijai.

A mi mindent megelőz.

Azon folyik a disputa már az egész héten,
Hogy mi lesz az első kérdés az országgyűlésen?
Választási, adózási, büntetési törvény?
Új kölcsön vagy huszti vasut, amely szalad görbén?
Ország testén ezer számra van az égető seb,
Egyiknek ez, másiknak az a legsietősebb.
Végre aztán megnyugosznak legyen ez és ekkép.
A kisül — hogy a kiszámítást gazda nélkül tették.

Mert előáll hős Miletics, hogy az első kérdés
A mely minden mást megelőz, az a szörnyű sértés:
Hogy eshetett, mikép történt, arról ő mit tartson:
Hogy szerb zászlót nem tüztek ki az éjszaki sarkon?

De nem az az első kérdés, muncsetye brusiu,
Igy pattan fel nagy mérgesen Vinczent Babesiu,
Hanem az, hogy Transsylvania és a Tisza tája
Magyarországnak van írva ma is a mappára!

Mit tett volna?

A pa. Mit gondolsz fiam, ha József főherceg,
mint ígérte csakugyan segített volna az ácsoknak a ma-
rosvásárhelyi kapu felállításánál, — mit csinált volna
akkor Graef tábornok?

Honvéd-baka. Hát hordta volna hozzá a
zöld ágat.

A pa. Hát Szabó alezredes ő nagysága?

Honvéd-baka. Kövecset hordott volna a hid-
hoz targonczával.

A pa. Hát te meg mit csináltál volna?

Honvéd-baka. Már hogy én? Elsétáltam vol-
na a kész kapu alatt.

Vigasztaló levél szomorú időben.

Tisztelt magyar ipar!

Biz én a hadsereg felszelési szállítmányaira mások-
kal szerződtem. Téged szépen kihagytalak.

De miután beismerem, hogy te a közös költségekhez
egy harmadrésszel járulsz, — méltányos is akarok len-
ni irántad s ezennel biztosítalak, hogy holnapután —
kis kedden — alkalmasint minden bizonynyal kapni
fogsz tőlem egy harmadrész — ígéretet.

B. Koller

közös hadügyminiszter

Lónyay és Kerkápolyi össze állnak ketten,
Ékesen foly ajkaikról a sok szedte-vette:

Hogy Ghyczynek sikerült a kölcsön, disznóság a',
Mikor pedig ő hozzájuk nem járt oskolába!

Horn Ede is interpellál, mikor lesz a bank meg?
Nem ér semmit az örökös drága ankett-bankett.

Felállítná Ghyczy; de ha fel maga se kelket,
Osztrák banki hitelezők a kabátján ülnek.

Az én lakásom.

Mivelhogy a költő urak mind
Megéneklék lakásukat:
Tehát én is megörökítem,
Hol én lakom, ezt a lyukat.
Azaz hogy még e lyuknak is csak
Negyedrésze az én lakom,
Mert én most tiszteletbecsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

Hogy én miért lakom jelenleg
Itt: mondanom se kell talán.
Megføjtheti akárki rögtön,
Oly egyszerű, könnyű talány.
Pedig nekem egész lakosztály
Kényelméhez van hajlamom:
És mégis, tisztelet-becsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

Hogy együtt sok jó ember elfér:
Mi arra szép példát adunk.
Egy roppant szűk, nyirkos szobában
Nem többen, mint öten lakunk.
Négy három ágyon hál közülünk,
Az ötödik egy pamlagon.
S nekem nagyon tetszik, hogy én most
Csak hónapos ágyon lakom.

Írthon jogom csak hálni van, de
A nappalt is honn tölthetem,
Mert a szabó, kinél lakom most,
Megengedé ezt énnekem.
De a varrógép zúg, csörömpöl,
Shakespeare t nagy kinnál olvasom.
S irtóztatón boszankodom, hogy
Csak hónapos ágyon lakom.

A varrógép lecsendesül, és
Rákezdí a szabó fia.
Nem tudna úgy lármázni, mint e
Prücsök: egész ármádia!
Orditozik... tör-zúz... dörömböl...
És én nem üthetem nyakon.
Mert én most, tisztelet-becsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

Az is gyakran fordul elő, hogy
A gazdúram nejét veri.
De csakhamar megbánja tettét
S engesztelõn ölelgeti.
Hanem jól elpáholja ismét,
Mihelyt nyílik rá alkalom —
És én közönnnyel nézem ezt, mert
Csak hónapos ágyon lakom.

Még éjjel sem tudok nyugodtan
Verselni a nagy zaj miatt.
Egy mint a ló, úgy horkol épen,
A másik meg fel-felriad.
Egy laktársam meg alvajáró.
S ezzel van a legtöbbször bajom...
Hja! én most, tisztelet-becsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

Reggel korrán megszólal a gép
S kezdõdik a komédia:
A borzasztó csörömpölésre
Fölbred a a majsztram fia.
S a gazdasszony tüzet rak... a tej
Kifut, sustorg a hõ vason —
Kelek, mert, tisztelet-becsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

Sokszor történt a jobb idõkben,
Mig egy magam tarték szobát,
Hogy egy néhány szegény barátom
Az éjt nálam aludta át.
Szegényeket rangomhoz illõn
Már nappal sem fogadhatom,
Mert én most, tisztelet-becsület,
Csak hónapos ágyon lakom.

De a legszebb az a dologban,
Hogy nem tudok fizetni se.
A harmadik hónapja már, hogy
Nincs pénzem egy fityingnyi se.
Pedig már a szabó haragszik.
S ha még soká halasztgatom:
Nagyon félek, hogy én maholnap
Hónapos ágyon sem lakom.

Pósa Lajos.

KRÓNIKÁS A DOMA.

Szathmáry-Laczkóczinének, a nemzeti színház elpusztíthatatlan humoru comicájának közelebb lesz huszonöt éves színésznõi jubilauma.

Ő róla szól e kis krónika.

Az ő egyik fia volt a szabadságharcz első áldozata, azt találta az első ellenséges golyó. Második fia is elesett. Harmadik és negyedik fia talán csak azért kerülte el az idõsebb testvérek sorsát, mert még kicsi volt a csatatéri halálra.

Maga a hõsök anyja, háromszinü zászlót ragadt a kezébe s úgy lelkesíté harcra, küzdelemre az ifjúságot a nemzeti fölkelés viharos napjaiban.

Meg is keserülte késõbb, mint mindenki,

aki keble legszentebb istenségének, a hazaszeretnek áldozott.

Nyéky volt a nemzeti színház igazgatója. Ugyanaz, aki el akarta csapni a zenekarból a trombitások felét, minthogy nem fújták szakadatlanul a trombitát, hanem hol a szájukhoz emelték, hol meg letették, amint már a kotta parancsolta.

Ehhez ment Szathmáryné, egy kis gázsi-emelésért.

Az igazgató nagyott nézett rá, hogy mer hozzá belépni ez a rebellis asszony? Aztán elibe állt s mielőtt az egy szót szólhatott volna, rárivalt:

— Asszonyságod a zászlót vitte!

— Vittem biz én, méltóságos uram — válaszolt Szathmáryné, — s ha isten éltet, még viszem is.

— No lássa, éppen olyan bolond az én fiam is, mint az asszony. Ennél fogva tőlem hiába kér akarmit az asszony, mert én se meg nem adom, se meg nem teszem.

Előre megtagadta, kihallgatatlanul.

Sürgönyváltás.

Bécs 1873. oct. A mi zsidaink megbuktak a tőzsdén a krach miatt.

Budapest. 1874. oct. »A mi zsidóink« megbuktak a szinpadon a kritika miatt.

Szerkesztői subroza.

— »Hogy fungáljunk?« Versben sehogy. — Torma. Azt kérdi ön: Petőfi-illusztratióknak mért nem hoztuk azt a verset, hogy »Nézem lecsüngő Ágait«... Anyira még se vagyunk.

— Don Dirigongó. A tárgya »inexbressible: — Kecske mért. J. N. M. Használnuk belőle egyetmást.

— Gyalogkirándulások a Parnassusra. Csak tessék oda fönn maradni. — »Pattogatott gondolatok« Egy beválik, A »Diák ábránd«-ot alkalmitag használjuk. — Garabonczás. »Egy éjem ez égben.« Először hosszú, másodsor bajos dolog az illet kiadni. De aki ezt írta, tudna az irni nekünk valót is.

— Rézfokos. Türelem, uram, türelem. »Nem lehet minden egyszerre,« így énekelnek »Chouffeury urban.«

REJTVÉNY.

Megfejtése jövő héten.

Nagy	vi	gas	sá	god	ha	tit	kot	tud	ni	ki
Ben	na	gyon	ne	törd	fe	let	te	de	hal	vá
Ved	oly	rod	el	ta	lál	ni	és	rend	kan	nod
Szi	jed	ka	te	min	díg	kő	rös	sze	bánj	ol
És	fe	a	de	van	kez	de	kő	rént	po	vasd
God	és	ha	re	ben	Kő	te	rül	el	ha	vé
Sá	te	tass	e	pé	ze	ott	ol	szám	rad	gig
Lat	let	foly	nak	tok	ti	a	vass	lál	dal	meg
Mu	mel	bét	gör	és	nest	gye	e	ni	kü	ta
Fás	bort	jó	hár	po	két	egy	pents	hór	lön	lá
Tré	szen	lé	dal	dal	gad	ma	birsz	nem	ben	lod

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Lakása Státió utca 30-ik szám alatt.

Pest. 1874.

NYOM. AZ., ATHENAEUM- NYOMD.

(Athenaeum-épület.)

Hirdetések felvételnek:
LÁNG LIPÓT ÉS TÁRS.

1-ső nemzetközi hirdetmé-
nyi iroda fürdő-utca
1-ső szám.

Rajzolja

JANKÓ

Metszi

POLLAK

Os. Kir. Szab. általános biztosítás (Assicurazioni Generali) Triestben.

NEGYVENNYEDIK MÉRLEG

az 1873. év minden működéséről az életbiztosítások kivételével.

	forint	kr.	forint	kr.
Actívák.				
Nyermény-átvitel 1872. évről	2845	14		
Eltérítések az 1872. évben felvett mérlegben még le nem járt díjjutaléki biztosításoknál	9707489	80		
Az ugyanezen mérleghől elhelyezett összeg a feljelentett és nem liquidált károkat	3965557	77		
Díjjutaléki összeg a Triestben és Veneziában és ezek ügynökségei által 1873-ban kifizetett 1146381519 frt 75 kr-ig biztosításokról tengeri, folyókón és földönként szárazföldön történt biztosítási ágakról	8855358	51		
Az alapítványok fokozott díjak és társasági-jutalékokkal együtt való kifizetésére			85003043	
Ebből szétvételre			500421	
Előfizetési kamatok nyermény-részlettel	1603582			
A. 3. Törvényes kamatai	16500988			
A. 4. Előfizetési kamatai	29518659			
A. 5. Előfizetési kamatai	661609			
Tulajdonosi költségek	29719220			
Az osztrák állam felől levő árnyék-költségek			300000	
A fentebbi költségek összesen			300000	
1873. évi 31. december 31. között zárolásokra, díjösszegek kifizetésére és az intézet által birt más hitelpaprokra	197527	89	10198779	11
Összes bevétel				
12828 kifizetett kárként tengeri, száraz és folyóvízi biztosításokban az elért nyereségek levonásával	3138432	29		
Bejelentett és még ki nem fizetett károktól	441298	2		
Visszabiztosításokért és törlesztésként 655003423 frt 27 kr. és elengedések	3401081	6		
Üzemi- és ügynökségi költségek és provisió	1336213	92		
Bélyeg és jövedelmi adó kivételével az építkezésre és hitelpaprokra vonatlanak	139264	83		
Tisztviselők fizetési Triestben, Veneziában, felügyelői, jogügyi-kiadások, nyomtatási, bérleti, utazási és szállítási költségek	115611	64		
Tartaléki késes követelésekre	12000			
Díjjutalék előadása még le nem járt biztosítékoknak	10188505	56	18784067	32
Összes kiadás			344711	79
Marad nyerményben			117600	
melyből a rendes osztalék 4000 részvényre, részvényenként 29 frt 40 krajával levonandó			227111	79
marad fölösleg				
melyből a) 297111 frt 75 kr. nyerménytartalékra				
b) Veszteség az 1873. B. mérleghől				
12% az igazgatóság jutalékára.	222509	45		
marad nyermény			48029	0
az elosztandó nyermény lesz tehát			178159	73
marad nyermény			3471	15
Összes kiadás			174688	58

Az 1872. évi december 31-én nyerménytartalék 631734 frt 30 kr-ól 635885 frt 24 kra emeltetik s marad ezenkívül rendelkezésre álló nyermény tartalék-alap 200000 frt.

A számvényezők, Padon Rafael és Castellfranco Angelo urak (Treves de Bonifaz) arról nyilatkoztak, hogy az 1873. évi mérleg nyermény-átvitel az 1872. A. mérleghől 175720 frt 20 krajával, az 1873. B. mérleghől 4602 frt 34 kr. 222509 frt 45 krajával, összesen 179979 frt 79 krajával emeltetik a nyerménytartalékra.

Kivonat az igazgatóság 1874. szept. 28-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből. Azon szavazásra került javaslat, hogy az 1873-ki zárszámadás jóváhagyása az illető abszolutorium megadásán, valamint a rendes 29 frt 40 kron kívül 42 frt 60 krajával, összesen 72 frt részvényenként kifizetése a közzétett nyermény-átvitelről, egyhangúlag elfogadjatik.

HARMINCZYOLCZADIK MÉRLEG

az 1873. üzletévről.

	forint	kr.	forint	kr.
Actívák.				
Átvétel a múlt mérleg szerint a befolyandó s a biztosítottak korlátozott aránylag alacsonyabb díjak kifizetésére fenntartott alapnak	6654661	59		
Ugyanezen alap 4%-os kamatai	265186			
Kifizetésre maradt kárak 1872. decz. 31-én:				
A) 116 1872. évről (mint amaz év B) mérleghől)	154771	1		
B) 15 az 1872. évről (mint amaz év B) mérleghől)			12908101	
Évi díjak és melék-illetékek a múlt zárlat szerint az 1872. decz. 31-én érvényben maradt biztosításokra fizetendő 36551 egyén halálesetére 4575398 javára és az 1873. évben újon felvett biztosításokra fizetendő 3126 egyén halálesetére 4943313 frt 66 kr. tőke és 3010 frt évjáradék erejéig	4881057	8		
Összes bevétel			8956679	51
Passzívák.				
A -entebb említett 1872. decz. 31-én még ki nem fizetett kárak 154771 frt 1 kr. egész összegből 113				
az 1873. évben			131534	frt 41 kr. levonásával
a nyert megadatlakoltnak			12923	31 kifizetett
18 az 1873. évi decz. 31-én még függőben maradt, mire az egész összeg fenntartott			113511	10
A kárak összege a visszatérítésként levonásával 1046 egyénnek 1873-ban történt halálzásai esetére, kik 1283955 frt 44 kr. tőkével és 3102 frt 50 kr. évjárattal (melyek tőkésítettek) voltak biztosítva a megjelölt javára	23236	60		
Biztosított összeg 1873-ban meghalt további 74 biztosított, mely összeg 1873. decz. 31-én még fizetetlen maradt, mire az egész összeg fizetése készen tartatik	1180750	5		
Törlesztés és visszavásárlása 2124 kibocsátott kötvénynek 3581264 frt 3 kr. tőke és 4900 frt évjáradék erejéig	106592	76		
Ugyanezokra előfizetett költségek	211831	69		
Igazgatási és felvételi költségek	66599	21		
Orvosi tisztelődíjak	28698	64		
Ügyvédi díjak	126180	66		
A nyerményrészrekel biztosítottak járó nyermény az 1872-ki mérleghől	88912	69		
Fenntartott, a társaság árszámbát szerint számított alap, a különbözék ki-egyenlítésre a biztosítási állal fizetendő díjaknak és azoknak, kik jelenlegi korukhoz aránylag fizetni voltak kötelesek 36163 egyén halálzásai esetére érvényben maradt 45730199 frt 71 kr. tőke és 71502 frt 92 kr. előhosszlelani járadék erejéig, melyek után 1680666 frt 77 kr. fizetendők évi díjakban	40290	72		
Összes kiadás			8956436	71
Mutatkozó veszteség			4757	20

Az 1872. évi decz. 31-én az életbiztosítás ezen osztályában képezett nyermény-tartalék-alap 512689 frt 18 krajával változatlan maradt.

Triest, aug. 29. 1874.

A Cs. Kir. Szab. „Assicurazioni Generali“ igazgatósága.

Igazgatók: Della Vida S., Hagenauer J., Morpurgo J., Amb. di S. Ralli.

Vezetők: Levi M.

